

aın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

Fazıl Hüsnu DAĞLARCA

Ahmet Taner KIŞLALI

Bedri KORKMAZ

Veysel GÜLTAŞ

İsmail BEYDEMİR

Hüseyin KARASAKAL

Mehmet ORHAN

Zeki HAFIZOGULLARI

Ahmet SAMUR

Osman GÜLER

Osman Sulhi AKSU

Zeynep BEYDEMİR

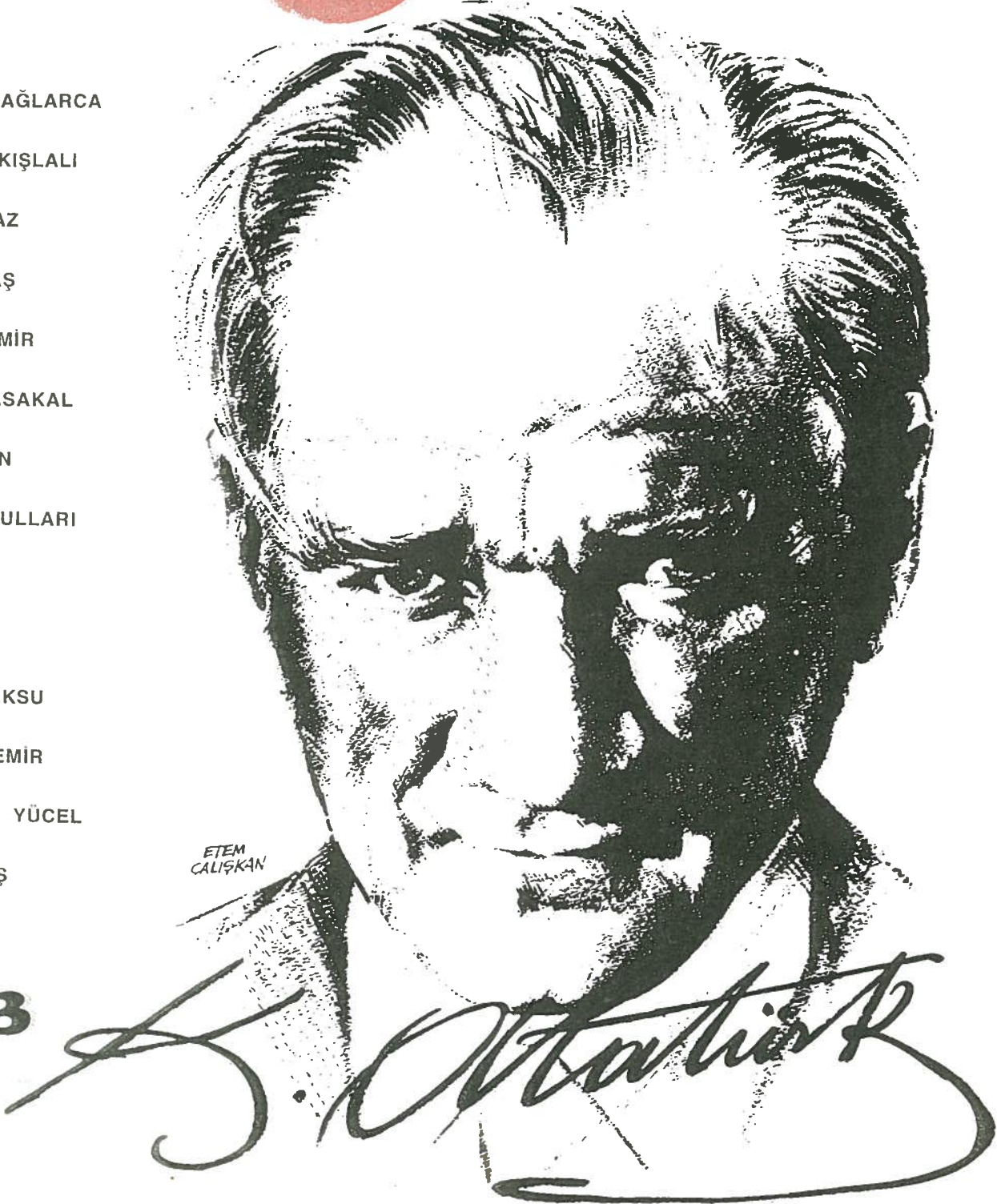
İbrahim Cengiz YÜCEL

M.Ali KARAKAŞ

Selma ÖZKUL

11/93

ETEM
CALIŞKAN

10 KASIM'LARDA YÜRÜMEK

Atatürk'üm işte 10 Kasım yine,
Dalgalanır ağaçlarla oğullar,
Dalgalanır oğullarla nineler
Dalgalanır ninelerle genç kızlar,
Özlemin ta yüreğime işlemiş
Seni bulmak seni görmek için ben
Bütün toprakaltıyla barışacağım.

Ereceğim sana usta, barışta, başarıda
Öyle Güçlüsün ki Güçleneceğim.
Öyle yücesin ki yüceleceğim
Düşünü düşün seni kocaman kocaman
Dağlara dağlara karışacağım.

Ozan mıyım ordu muyum su muyum anlaşılmaz
Çağlar upuzun allığı yüreğimde, ülkünün.
Sanki bayrak bir kalemdir, sanki gökler bir kağıt
Sanki ellerim gece, sanki ellerim gündüz
Yazacağım seni daha, bir daha
Ben senin ölümünle yarışacağım.

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

ağın DÜŞÜN ve SANAT
DERGİSİ MUHABİRLERİ

İsmail BEYDEMİR : Diyarbakır
Gürol KORKMAZ : Malatya
İ. Cengiz YÜCEL : İzmir
Asal UÇKUNKAYA : İstanbul
H.Cüneyt ÖZKUL : Ankara
Rahmi SERTTAŞ : Elazığ
Nevzat ATEŞ : Ağın

Sahibi
AĞIN Kültür ve Dayanışma Derneği
Adına

Dr. VÂKİF ÖZKUL

★

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
MUAMMER NİKSARLI

★

Yazı Kurulu
Nihat ASYALI
Dr. Vâkif ÖZKUL
Nihat İSPİR

Rüştü ASYALI
Muammer NİKSARLI
Mehmet ORHAN
Mehmet Ali BİLİR
Mustafa NİKSARLI
Gündüz TURAN

★

Teknik Yönetmen
Taner BERİKMAN

★

Yazışma Adresi
Necatibey Cad. Uysal Apt. No: 20/16
Tel: 230 11 54 06430 - ANKARA

★

PTT 101843 NOLU
Çek Hasabı

★

Gönderilen yazılar yayınlansın
yayınlanmasın iade edilmez ve
telif ücreti ödenmez
Bu dergide yayınlanan yazılardaki
fikirler yazarlarına aittir.

★

DERGİMİZ AYDA BİR ÇIKAR
Yıl: 3 Sayı: 27
KASIM- 1993

Dizgi-Grafik: Biçem Dizgi Üniteleri
Baskı: Tahran Ofset - 229 91 55

Atatürk'e Saldırmanın Dayanılmaz Hafifliği?

Aziz Nesin, yıllar önceki bir konuşmamız sırasında şöyle demişti:

"Geçmişte Atatürk'ü eleştirmiş olmaktan dolayı şimdi utanıyorum. Her geçen gün gözümde küçüleceğine, tersine daha da büyüyor." Benzer aşamadan geçmiş bir kişi olarak, bu değerlendirmeyi gönülden paylaşmam zor değildi.

Zaman bizleri değil, Mustafa Kemal'i haklı çıkarmıştı. Lenin'in, Mao'nun, Enver Hoca'nın, Dimitrofu'nun heykellerinin yerlerde sürüklendiği, resimlerinin duvarlardan kaldırıldığı, Leningrad isminin St. Petesburg'a dönüştürüldüğü günümüzde, bunu görebilmek kuşkusuz daha kolay.

Eğer Türkiye'de bir din devleti kurmak istiyorsanız. Mustafa Kemal'e saldırmanız elbette ki tutarlıdır. Eğer Türkiye'nin bir bölgesini ayırıp ırkçı bir devlet kurmak peşindeyseniz, Mustafa Kemal'e saldırmanın elbette tutarlı bir yanı vardır. Ama "çağı yakalama" arayışında görünürken aynı şeyi yapmaya kalkarsınız; belki - her garip şeyi yapanlara olduğu gibi- bazı dikkatleri üzerinize çekersiniz, ama inandırıcı olamazsınız.

Bir bakıyorsunuz, Kültür Bakanı'nı temsilen açık oturuma katılan bir sayın konuşmacı, Kemalizm'in Batı Avrupa'daki totaliter ideolojilerin etkisi altında kaldığını söylüyor. (Çekinmese, faşistlikle suçlayacak.)

Bir bakıyorsunuz; Marksist soldan ciddi bir düşünür, "Halka sorsaydı dil devrini kabul eder miydi" diye soruyor. (Sanki referandumla devrim yapılabilirmiş gibi...)

Bir bakıyorsunuz; 60'lı yıllarda Atatürk'ün sosyalistliğini kanıtlamak için ter döken bir köşe yazarı, şimdi onu küçültmek için tüm kalem kıvraklığını kullanma telaşı içinde bir bakıyorsunuz: "orijinal" olabilme uğruna, Atatürk'ü demokrasi

karşıtı gösterebilmek için kendi düşüncelerine bilim kılıfı giydirme çabasına girenler var. Mustafa Kemal'i bilimsel olarak değerlendirebilmenin yöntemi açık; Hangi koşullardaydı? Ne yapmak istiyordu? Ne yaptı? Sonuç ne oldu? Hangi koşullarda yola çıktığını biliyoruz. Ne yapmak istediğini ise -en kıt zekalıların bile yanlış anlayamayacağı kadar- açık söylemiş;

"Cumhuriyet rejimi demek, demokrasi sistemi ile devlet şekli demektir. Biz cumhuriyeti kurduk, on yaşını doldururken, demokrasinin bütün gereklerini sırası geldikçe uygulamaya koymalıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nde de birbirini denetleyen partilerin doğacağına şüphe yoktur. Demokrasi maddi refah meselesi değildir. Böyle bir nazariyat, vatandaşların siyasi hürriyet ihtiyacını uyutmayı amaçlar. Bir ulusu oluşturan bireylerin her çeşit özgürlüğü güven altında bulunmalıdır."

Neler yapmış" Hiçbir şeyin devletin dışında olmadığı faşizmin yükselme döneminde bile Türk Dil ve Tarih Kurumlarını, siyasal iktidarların etkisinden uzak bağımsız bir yapıda oluşturmuş. Totaliter bir kültürden demokratik bir kültüre geçiş için büyük çaba sarfetmiş. Dışarda varolmayan çoğulculuğu, tek partinin içinde

adeta özendirmiş. "Devletçilik" resmi ideoloji iken, özel sektör ve liberalizm savunucuları partinin ve devletin en üst düzeylerine kadar yükselebilmişler; parti içinde ayrı bir kanat oluşturmuşlar. CHP'ye faşist bir model getirmek isteyenleri terslemiş. Bir muhalefet partisi kurulması deneyimi, çok olumsuz koşullarda bile kendi eliyle başlatmış. Peki, açtığı yol -tüm ihanetlere karşın- nereye varmış? Eksikleri, yanlışları olsa da hiç bir Müslüman ülkede var olmayan bir demokrasiye!

Bu cümle hala kulaklarında:

"Cesaretim olsa, tıpkı ince Mehmed'in destanını yazdığım gibi, Mustafa Kemal'in de destanını yazmak isterdim."

Ölümünden yarım yüzyıl sonra- ve tüm ideolojik değerlerin altüst olduğu bir dünyada- eğer bir kişi hala Yaşar Kemal'de ve milyonlarca insanda bu duyguları yaratabiliyorsa, hala güncelse, bunun anlamı açıktır.

Bu ülkede Atatürk'ü yıkarak olumlu bir şeyler yapılabileceğini sananların kendi küçük dünyaları içinde büyük bir yanılğıyı yaşadıklarını sanıyorum.

(Basından)

Ahmet Taner KİŞLALİ

ATAMIZI İLK GÖRDÜĞÜM GÜNÜN ANISI

Bedri KORKMAZ

Bundan 47 yıl önce Ankara'da Erkek öğrencilerin devam ettiği iki Lise vardı. Birisi Atatürk Erkek Lisesi, cski ismi (Taş Mektep) Ankara Tıp Fakültesi binasının yapıldığı yerde diğeri ise şimdiki Gazi Eğitim Enstitüsü'nün binasında idi. Bu binada Gazi Lisesi'nin Orta ve Lise kısımları öğrenimini yaparlardı. Ben o tarihlerde Gazi Lisesi'nin Orta kısmı 2-A sınıfı öğrencisi idim. Talebe trenimiz diye bir trenimiz vardı. Bu tren o zamanlar Gazi İstasyonu ile cebeci arasında sefer yapardı. 3 yolcu vagonundan ibaretti. Lokomotif (3300'lük NOHAB) idi. Bizim okulumuza yakın olan Fişekhane (Hipodrum) istasyonunda sabahları iner akşamları da aynı istasyondan trenimize biner evimize dönerdik. İstasyonumuzla okulumuzun arası tahminen 10-15 dakikalık bir mesafede idi. O yıllarda kış ayları çok ağır geçerdi. Bazı günler fazla kar nedeni ile yolumuz kapanır, bu yüzden yol kardan açılıncaya kadar okul tatil olurdu.

Okulumuzun sağ tarafında modern bir jimnastik salonumuz vardı. Jimnastik dersimize, İlyas hocamız olmadığı zaman Alman hoca Herdaynas gelirdi. Okulun arkasında ise İnşaat Usta okulu binası olup o civarda başka bina yoktu. Şimdiki Gazi Mahallesinin olduğu yerde de bir tek Jandarma karakolu vardı. Kış aylarında bu havali buzlarla örtülü olduğu için biz öğlen tatillerinde ayaklarımıza buz patentlerini taktığımız gibi kendimizi orada bulurduk.

Okul müdürümüz Halit Ziya bey idi. Bizim sınıfa Riyaziye'ye (Matematik) dersine gelirdi. Tarih hocamız ise Faik Reşit Unat beydi. Başmuavinimiz Halil Vedat Fıratlı diğer muavinimiz ise Maşuk beylerdi.

Yıl 1934 Kasım ayının sonlarına doğru. O gün okulumuzun içersinde fevkalade bir kaynaşma vardı. Akebin'de bütün sınıflara Atamızın okulumuzu şereflelendireceği müjdesi yayılmıştı. Sıralarımızda Atamızın gelişini sabırsızlıkla beklemeye başladık. Biraz sonra hocalarımızın nezaretinde sınıflarımızdan alınarak okulun giriş kapısından Okul Müdürümüzün odasının yanına kadar iki sıra halinde karşılıklı olarak dizildik. Biraz sonra okulun giriş kapısının önünde motorsiklet seslerinin gürültüsü duyuldu. Atamız okula ayak basmıştı. Yerlerimizde zıplamaya başladık.

Heyecanla Atamızın gelişini bekliyorduk. Birden okulun ana giriş kapısından maiyeti ile içeri girdiler. Coşku ile Atamızı alkışlıyorduk. En önde yürüyor. İki sıra halinde dizilen öğrencilerine iltifatta bulunuyor güler yüzü ile selamlıyordu. Ben o sırada holün orta sıraların önünde bulunuyordum. Atamızın üzerinde siyah bir palto (yakaları siyahımsı kıvrıkcık kalpak kumaşlarındandı) vardı. Hepimiz çok heyecanlanmıştık. Bu mutluluk tüm öğrencilerin ve öğretmenlerimizin gözlerinden okunuyordu. Çünkü ATAMIZI en yakından görme mutluluğuna ermiştik.

Atamız okul müdürümüz Halit Ziya beyin odasını şereflelendirdikten sonra bizler sınıflarımıza çekildik, yaşadığımız bu tarihi günün sevinci ile baş başa kaldık.

Neden sonra sınıfımız öğrencilerinden Cevdet'in Atamızın huzuruna çıkarılmak üzere sınıfımızdan çağrıldığını gördük. Bir üst sınıfta da sınıf arkadaşımız Cevdet'in ağabeyisi Rıfat'da aynı anda huzurda olduğunu öğrendik.

ATAMIZIN okulumuzu neden şereflelendirdiğinin anlamı anlaşılmıştı. Zira bu iki arkadaşımız Orta Asya'da Türkistan'ın Kâşgar şehrinden kalkıp üç ayda yürüyerek Türkiye'ye gelmişlerdi. Okumak istiyorlardı. Türkiye'ye gelir gelmez kayıtlarını bizim okula yaptırmışlardı. Henüz gelişleri tahminen bir ay olmuştu. Neden sonra ATAMIZ bu iki Türkistan'lı arkadaşımızın geldiklerinden haberdar oluyor, onları yakinen görmeyi arzu ediyor, bu vesile ile de okulumuzu şereflelendirdiği anlaşılıyordu. ATAMIZ ilgililere emir vererek her ikisinin de tahsillerinin hitamına kadar Leyli Meccani olarak okullarına devam etmelerini direktiflerini veriyor.

Bilahare sınıf arkadaşlarımdan öğrendiğime göre Rıfat'ın Mühendis, Cevdet'in ise Doktor olarak hayata atıldıklarını duydum.

ATAMIZI gelişlerinde olduğu gibi gidişlerinde de aynı heyecan ve sevgi ile okulumuzdan uğurladık.

42 Yıllık bir Demiryolcu mensubu olarak ATAMIZIN okulumuzu şereflelendirdiği günkü anım, halâ hafızamda canlılığını muhafaza etmekte olup, bu mutlu gün benim en kutsal günümüdür.

SİZ

**Şimdi bir hüzündür yalnızlığımız
Ağlar Pir Sultan kızı Banaz'da
Büyür sessizliğim öfkenin kınında
Siz hiç hüznü tanımadınız ki!**

**"Yağmurun güllere yağdığı gibi"
Der, bir bozlak türküsü
Sevişmeyi salya sümük sanırsınız
Siz hiç sevmeyi öğrenmediniz ki!**

**Gün ortasında karanlık
Kirli bir mendildir ülkem
Kırılır kalem yıkılır darağacı
Siz hiç utanmayı bilmezsiniz ki!**

**Bitmez kavgası ekmeğin
A bey oğlu beyler
Duyamazsınız aç yüreklerin sesini
Siz hiç aç kalmadınız ki!**

**Bir kız tomurcuğudur dallarda patlar
Uyanır kurt kuş börtü böcek
Gelen sevda günleridir
Siz hiç güzele sevdalanmadınız ki!**

Veysel GÜLTAŞ

TOPLUMSAL BİR HASTALIK: RÜŞVET

Veysel GÜLTAŞ
Yargıç

B Konuya Sadi'nin Gülistan'ından bir öykü aktararak girmek istiyorum.

"Anlatırlar: Bir av yerinde Adil Nuşirevan için bir hayvan kebab ediyorlardı. Yanlarında tuz yoktu; getirsin diye köye bir köle saldılar. Nuşirevan:

-Tuzu para ile al ki bedava alma âdeti çıkmasın, köy harap olmasın! dedi.

-Bu kadcıkcık şeyden ne zarar gelir? diye sordular.

Cevap verdi:

- Cihanda zulmün temeli önce azıcık bir şeydi. Ama her gelen onu büyüttü. Nihayet şimdiki duruma ulaştı.

Halkın bahçesinden padişah bir elma yerse, kulları ağacı kökünden sökerler. Sultan beş yumurta için zulmü reva görürse, askerleri bin tavuğu şiş'e vururlar.

Devri kötü olan zalim, dünyada kalmaz. Ama üzerinde sonsuz lânetler kalır."

Denilebilir ki; rüşvet, insan toplumlarının ilk çağlardan bu yana örgütlenip devlet haline dönüşümüyle yaşıttır. Yüzyıllar boyu devlet gücünü ve bürokrasiyi eline geçiren güçler, halkın sırtından çıkar sağlayarak, rüşveti ken-

dini daha bir varsıllaştırmada bir silah olarak kullanmışlardır. çağlar boyu, kamu otoritesinin belli ellerde toplanması ile devlet modelinin ve ekonomik sistemlerin değişimi ile birlikte rüşvet de değişik boyutlar kazanmıştır. Modern ceza hukuku açısından, hukuksal tanımıyla rüşvet, kamu otoritesini temsil yetkisi olan devlet memurunun, yasalara aykırı olarak çıkar sbağlıyarak bir işi yapmasıdır. Türk ceza kanunu açısından rüşvet, memurun, "yapmaya mecbur olduğu şeyi yapmak veya yapmamaya mecbur olduğu şeyi yapmamak" adi rüşveti oluştururken, bir diğeri de "yapmaya mecbur olduğu şeyi yapmamak veya yapmamaya mecbur olduğu şeyi yapmak şeklindeki eylemi ise ağır rüşvet oluşturur.

Geçmiş uygarlıklara şöyle bir göz attığımızda tüm uygarlıkların rüşvete bulaştığını görmekteyiz. Batı uygarlığının kökeni diye bildiğimiz antik Yunan çağında devlet felsefesi, "insan, serveti varsa insandır" düşüncesi üzerine kurulmuştu. Bu inanç ister istemez ahlak ve erdem gibi faziletleri bir kenara itip, insanları özellikle bürokrasiyi rüşvete itmişti. Gün gelmiş fazilet sahibi devlet adamları bile rüşvet hastalığından kurtulmamışlardır. Roma uygarlığı da bunun takipçisi olmuştur. Bugün Yunan'da bir kaç yıl önce yaşanan Koskotas skandalı, yine ita-

İlyâ'daki "temiz eller" kampanyası bu hastalığın ne denli kronikleştiğinin ve insanlığın bu zaafı yenemediğinin birer göstergeleridir. Yine eski İran'da, Mezopotamya uygarlıklarında, Çin'de memurlukların para ile alınıp satıldığını tarih kitaplarının yazdığını bilmekteyiz. İslam uygarlıkları içinde kan dökücülüğü ile tanınan abbasiler döneminde de rüşvet korkunç boyutlarda idi. Osmanlı'nın harcında da rüşvet vardır. Önceleri Sultana hediye altında verilen şeyler, zamanla ünvan sahipleri iktidarlarını yitirmemek için halkı acımasızca vergilendirip, soyup soğana çevirip Osmanlıya rüşvet vererek iktidarlarını sürdürmüşlerdir. Osmanlı'nın rüşvet hastalığı bir Acem Türk şairinin, "Selam verdim rüşvet deyüldür deyü almadılar" sözünde daha bir anlamını bulmuştur.

Toplumlar demokratikleşemedikçe, açık toplum anlayışına geçilmediği sürece, insan ilişkilerindeki gizlilik sürdükçe insanlıkta rüşvet hastalığından kurtulamıyacaktır. Bunu ancak, demokratikleşmiş, insan hak ve ödevlerinin bilincini kavramış, açık toplum olmanın gereğini yaşama geçirmiş uluslar rüşveti geriletebilmişlerdir. Bunu başaramıyan uluslar, hırsızlık, yolsuzluk ve rüşvet batağından asla kurtulamazlar. ulusal Kurtuluş savaşımını büyük bir utkuyla kazanan anadolu insanı bugün rüşvetin, hırsızlığın, yolsuzluğun kol gezdiği bir ülke konumundadır. Üzülerken belirtmeliyiz ki 12 Eylül'le birlikte demokrasi kaosu içinde yeşeren vahşi kapitalizm tüm değerleri erozyona uğratmıştır. Bugün devleti dolandıran itibar görmekte, üstelik bu tür insanların renkli medyanın ekranlarında "yavuz hırsız" örneği, konuşmalara tanık olmaktadır. Hatta işi "suyu geçerken at, rüşvet yerken avrat değiştirilmez" trajik-komikliğine vardırıdılar. Devlet, kasasını boşaltanın yakasına yapışmamaktadır. Yargının önünü tıkamak için başka güçler geçmiştir. Kaba kuvvet hakkın yerini almıştır. Hani bundan yaklaşık yüz yıl önce Ziya Paşa'nın söylediği bir dize, bugünkü gerçeğimizi yansıtıyor gibi! "Milyonla çalan

mesned-i izzette serefraz/Bir kaç kuruşu da mürtekinin cay-i kürekdir" Bugünkü dile çevirirsek, adam vardır milyarlar çalar devletten itibar görür. Kişi vardır bir kuruş çalar cezaevini boylar. Bu ülkenin insanları olarak haksızlıklar, yolsuzluklar karşısında yeterince duyarlı mıyız? Yoksa biz haksızlığa, yolsuzluğa, rüşvete karşı duyarlı olmama, tepki koymaya yolunda şerbetlendik mi? Şimdi sormanın zamanıdır! Bu büyüğü kim bozacak? Bu büyüğü biz bozacağız! Ama nasıl? Mevlânâ mesnevisinde şöyle bir öykü anlatır. "Körün ayağına bir engel takılmış. Kör, -Yargıyı yayan iyi yaymamış, demiş. Yargıyı yayan ise, -A kör sen tuttuğun yolu görmüyorsun ki! demiş."

Gelin gelişmemiz yolunda önümüze takoz koyanları bir bir yok edelim. Tuttuğumuz yol aydınlıktan, barıştan, sevgiden, açık toplumdan, demokrasiden yana olsun. Yolumuzu tıkayanları deşifre edelim. İnsanı insan yapan onuru, erdemi egemen kılalım.

Gelecek bizi sorgulamadan biz bugünü sorgulayalım. Bize kül yutturanların ipliğini pazara çıkaralım. Rahmetli İsmet İnönü'nün, "Bir ülkenin namuslu insanları, namussuzlar kadar cesaretle olamaz ise o ülke aydınlığa kavuşamaz" diyor ya, bugün çürüyen bazı değerlerimiz gibi rüşvet ve diğer toplumsal hastalıkların bizi daha fazla yok etmesine izin vermeden biraz düşünelim, derim. Umutsuzluğun değil, umudun insanı olalım. Bu yurdun insanları yüzsüzün oyununu bozdukça, namuslu insanları işbaşına geçirdikçe, toplumumuz bu açmazdan kurtulacaktır. Niye derse-niz? Çünkü, Anadolu insanının onbin yıllık yaşam deneyimi vardır. Çünkü çirkinliklere karşın bizim ülkemiz insanların iyiden, doğrudan, güzelden yana BİN ÇİÇEK AÇTIRACAK gücü vardır.

4. Ekim. 1993 ALAŞEHİR

MEVSİMLERLE AĞIN

Karlar delinince,
alaz alaz.
Salkanlar uyanır, ilkin,
Kakutlara kur yapar,
gönlünce.
Sultan navrez, koyun navrezle oynasır.
Güneşi önüne alıp bakınca,
nede güzel parlaşır.

İçin ısınır,sa,
Güneşli bir günde,
Küçük küçük al karlıpekmezi,
Lengerle önünde.

Çağala olur payamçalar,
Kuş kirazi,
telli duvaklı,
Bir gelin gördü ki Samsor,
Bir düğün yaşadı ki Karadağ,
Ne ben söyleyem;
Nede sen sor.

Annuhlar sevişirken,
Eşkicelerle,
Yan bakar sancı otu,
Kuşkonmaz'a.
Süldüğü tekesakkalını över,
Hecelerle.
Sarıçiçek bir bezenmiş,
Salınır erken erken.
Gülburnuna inat,
Karanfil gülü,
Yayar kokusunu, bağ bahçe arasına,
Sevdalandırır,
Geveze bülbülü.

Avaz avaz yırtınıp dut değdiren,
Alartu düşürür çiğitsüzlere,
Yayılr bir mesteden koku da,
Toplanırken,
Sürülerle Dut kuşu,
Ürkütüp kaçırlar,
Dülpikteki sarıkuşu.

Bir yaz sabahı,
Tanyeri ağarırken uykusundan,
Ve de; çığlık çığlık bağırırken ilk ışıklar;
Körpe hıyar çiçeğini düşürür,
Korkusundan.

Mor pathıcan gebe kalmış,
Kutup yıldızından,
Dometesler alılgını alır allıkdan,
İsotlar yeşille mor,
Maydanosu,
Naneden sor.

Bir gündönümü sabahı,
Açılırken yeni bir kapı,
Doğum yaptı ağmeri,
Bir salkım getirdiki;
Sanki nurtopu.

Kararır kararınca,
Papaz kararı.
Bilinmez ki neden?
Hatun parmağıyla,
Bozuk arası.

Türküler dinler balarısı,
Türküler söyler teveklere,
Ayrı ayrı, mevsimince boyun bükür,

Savan tevekleri uğurlarken,
Tek tek,
Geciksin diye güz yağmurları,
Yakarır tanrısına,
Dil döker.

Derken,
Böyle diye diye,
Sökün eder keklikler,
Güneye.

Kocalan yapraklar üzgün,
Küskün bakar doğaya,
Toprak acımsı kokar,
Ve de mihrican,
Sızı üstüne sızı,
Gazelli akar sular.

Ölüm sancısı sarar ağaçları,
Kırmızı sarı,
Sarı kırmızı.

TEY TEY!
Ölümlle kucaklaşır doğa,
Bitirir bir yaşam dönemini daha,
Yeni bir yaşam dönemi hazırlar,
Gebedir yeni bir sabaha.
TEY TEY!
Bu bitiş müjdedir bir geleceğe,
Gidene de;
Hey gidi hey,
Gidi hey.

21. Temmuz 1993
AĞIN
İsmail N.BEYDEMİR

NOT: Bu şiir, 4. Ağın Kültür ve Sanat Şenliğinde ikincilik aldı.

İ.B.

AĞIN'LI OLMA BİLİNCİ VE İSMAİL BEYDEMİR

Hüseyin KABASAKAL

Anılar, yaşamımızın tükenmez hazineleri, ömrümüze anlam kazandıran duygularıdır. Yeri geldiğinde hiç unutmam" diye başlar ve konuyla ilgili bir anımızı anlatırız. Böylece, eski bir anımla yazıma başlayacağım.

1960 yılının sıcak bir Mayıs akşamı, Adana Orduevi'nde, yemekteydim. Salon oldukça boş, sessiz ve sıkıcıydı. Bu sırada arka salonda, bana hiç de yabancı gelmeyen bir klarnet'in ustaca işlenen taksimi başlamıştı. Tatlı ezgiler bir anda gönlümdeki yalnızlığı ve havadaki sıkıntıyı dağıtmıştı. Yemeğimi yarıda bırakarak o salona yürüdüm. Yöremizin tatlı havaları hiçbir sanatçı tarafından bu kadar güzel seslendirilemezdi. Ezgiler değişiyor yerel havaların titreşimleri aynı düzen ve aynı etkiyle sürüp gidiyordu.

Salonda bir düşün vardı. Çalgı takımı Ağın düşünlerindeki gibiydi: Klarnet, keman ve davul. Çalanlar, aletlerine hakim sanatçılardı. Gözüm, önce klarnetçiyi buldu. Bu, bana hiç de yabancı

olmayan bir delikanlı idi. Evet bu cana yakın genci tanımıştım. İsmail Beydemir'di. Kucaklaşmamız çok içten ve coşkulu oldu.

O anın duygularını anlatarak kutladım. Düşünün sonuna kadar ondan ayrılmadım. Onun pırıl pırıl gençliğinde, içtenliğinde Ağın ve Ağın'ının sıcak, büyülü niteliğini bulmuştum. O da sanki düşünü davetlileri unutmuş; kendisini bir Ağın düşününün coşkusuyla kaptırmıştı. Bizim havalarımızı ona özgü bir ustalık ve güçlü bir tutku ile çalmıştı. Kendimi günlük yaşamın yorucu, sıkıcı baskısından kurtarmış, bu coşku'nun büyüüne bırakmıştım.

Ağın'dan ayrıldığımda çocuk olarak tanıdığım öğrenci İsmail, o gün üstün bir müzisyen düzeyine ulaşmıştı.

Ağın Dergisi'ndeki şiir ve düzyazılarıyla İsmail Beydemir'in edebiyatçı yönünü de öğrendik. Beydemir, bu etkinlikleriyle müzik yeteneği yanında şair ve yazar kimliğiyle de kişiliğini kanıtlamıştır.

Ağın Dergisi'nin her sayısında onun güzel, içli,

değerli, içerikli, ağırbaşlı, şiir ve düzyazılarını zevkle ve beğeniyle izliyorum.

Özellikle 7/93 Sayılı Temmuz sayısında yayınlanan "Ölümler Destanı" üzerinde düşüncelerimi belirtmek isterim. "Ölümler Destanı" 1932-1992 yılı arasında yitirdiğimiz Ağın'lı dede, baba, ağabey ve kardeşlerimizi o günlerindeki yaşam sahnesine çıkaran, onları konuşturan, özlemlerimize bir bahar rüzgarı tesellisi veren bir yapıt olmuştur.

Bu destanı, bir sinema şeridi gibi izliyor, duyulanıyor, şiirde canlanan bu kıymetli varlıklarla kucaklaşmış gibi oluyoruz.

Bu destanın dizelerini düşünce mihengimize vurduğumuzda, gönül aynamızda, dirilttiği kişileri, tüm özellikleri, güzellikleri ve kişisel nitelikleriyle,, gerçek renkleriyle açık seçik karşımızda görüyoruz. Onların, konuşmalarını, horatalarını şakalarını, esprilerini, yaptıklarını, yapmak isteyip de yapamadıklarını, bahtlarına ağladıklarını, sevdiklerine hasret gittiklerini, kalanlara selam gönderdiklerini acıyla izliyoruz.

Bu destan, görünüşte yalın, kolayca yazılır, sıradan bir derleme gibi sanılabilir. Ancak, iyice incelendiğinde görüldüğü kadar kolay yazılmadığı anlaşılacaktır.

Bu destan, eski edebiyatçıların edebi sanatlar arasına soktukları ve "Şekli Mümteni" (*) dedikleri türden bir yapıt olmuştur. Destanın her kıtasında derin bir incelemenin, araştırmanın ve buluşların şiirleştirilmesi vardır. Adı geçenlerin o dönemdeki

yaşamlarında herkesçe tanınan, sevilen özellikleri dile getirilmiş, ustaca işlenmiştir.

"Ölümler Destanı" Beydemir'in hayal genişliğini, bu dünya yaşamıyla öbür dünya düşüncesini bir anlamda birleştirmesini kanıtlamıştır.

'Tanınmış İtalyan şairi 'Dante'nin (1265-1321) de bu konuyu işlediği "İlahi Komedy" adlı bir yapıtı vardır. Beydemir, hiçbir zaman dünya klasikleri arasına girmiş bu eserle yarış veya ona benzerme düşüncesinde olmayacaktır. Dante, Roma'nın asil ölümlerinin cennet, Araf, Cehennem yolculuklarında düştükleri cezalı durumlarını yergilemiştir.

Beydemir'in "Ölümler Destanı" içten, sevimli ve iddiasızdır. Kısacası yaşayan bizlerle öbür dünyaya göçmüş sevgili ölümlerimiz arasında sevgi ve saygı bağlarını dile getirmiştir. Dolayısıyla bu destan, bizim için daha anlamlı ve daha değerlidir. Çünkü tümüyle bizimdir, bizim ölümlerimizi anlatmaktadır.

"Ölümler Destanı"nın düşündürücü anlamı, derinliği karşısında bu incelemeyi, yaşlı bir Ağın'lı'nın aynı zamanda göz yaşlarıyla karışan minnet duygularını da belirtmek için yaptım.

Beydemir'i "Bizim Müzisyenimiz ve şairimiz olarak takdir ederken bu yolculuğunda daha güçlü ve daha derin eserler beklediğimizi ekler ve başarılar dilerim.

Ayrıca bizim için övünç kaynağı olan "AĞIN" derğimizi yaşatma yolunda büyük, çaba, maddi, manevi özveri harcayan Dr. Vâkîf Özkul ve yardımcılarına da minnet ve teşekkürlerimi sunarım.

*Şekli Mümteni, çok kolay yazılacağı sanıldığı halde, taklide kalkışınca güçlüğü anlaşılan yapıt anlamındadır.

KORKMAZ TİCARET

Birol Korkmaz

**Tüm Hemşehrilerine Sağlık ve Esenlikler Diler.
AĞIN**

ŞİİR

Hey gidinin nazlı kızı
İlk gözağrım, sevdalım.
Kanımda, canımdasın,
Benden özge yerin var bende.

Seni tanıdığımız gün
Aklım karıştı.
Alev alev bir kasırğa
Doldurdu yüreğimi.

Tarlanda ırgat oldum,
Fabrikanda işçiyim.
Bin yıllık yoldan geldim,
Yorgun değil, dipdiriyim.

Sen, göğsümde can kafesi,
Turasız padişah fermanı,
Güneşli soframızın
Hanımı, efendisi.

Seninle yaşarım, seninle varım,
Başım tacı, sultanım!
Gün batmaz ülkende senin,
Sana bağışık canım.

Mehmet ORHAN
Ankara - 1984

Yakarmak

**Zifiri karanlık
Batmışsın alabildiğine
Sanki bakar körüm
Bulamıyorum yolumu
Ne zor şey el yordamıyla yürümek
Başını taşlara çarpmak
Ve anlamamak**

**Doğru nedir
Farkında bile değilim
Hayat mı ölüm mü gerçek
Bilmiyorum**

**Artık ellisini de aştım
Tanrım bir ışık arıyorum
Varsın zayıf olsun
Hiç önemli değil
Yeter ki sızsın bir yerlerden
Dolsun gözüme masmavi**

**9.8.1993
Zeki HAFIZOĞULLARI**

AZICIK VEFA

Ahmet SAMUR

Beni bu anılarıma götüren etken çekilen sıkıntılar değil. Yoklukta, yokluk çekmişiz, anlıyorum. Anlamadığım, varlıkta yokluk çekilmesi.

1992 yazında köylerimizi dolaştığımda, vefasız evlatlara ağlayan yaşlılar beni çok etkiledi.

"Allah devlete, millete zeval vermesün. Ehdıyarlık parasi de verirler, darlık yoh çoh şükür. Çok eyiyük eyi olmasına amma, nedem bele eyliğı! Çojuhlarımız aramirler, sormirler! Gözimiz görmir, gulağıımız duymir! Gapumizi açan yoh! arayan yoh! Nedek bele eyliğı!"

İşte bizleri zorluklarla büyütenler...

Peki nerde zor şartlarda büyütülenler?..

Cefakar bir milletiz biliyorum.

Vefakar mıyız bilmiyorum, soruyorum?

Hissettiğim tek şey. Görmeyen gözlerden dökülen göz yaşlarının, elimi yaktığından daha çok, yüreğimi dağlamasıdır. Nasırlı, mübarek ellerinin sıcaklığını ve hiç tanımadıkları bana, sadece ziyaret etmem nedeniyle etmiş oldukları dualarını ömrümün sonuna kadar unutmayacağım.

Yaşlılarımızı arayalım ne olur.

Yaşlılarımızı ağlatmayalım, ne olur.

— HELAL OLSUN —

Yıl 1952. Aylardan Eylül... Mahalle arka-daşlarımızın hepsi okula gidiyordu. O gün sabah erken kaldırmadılar yatağımdan. Her gün güneş doğmadan gidikleri otlatmaya götürmek onun işiydi. Okula kayıt olacağı için biraz daha uyumuştı. Daha sonra amcasına teslim ettiler. Babası değirmende çalışıyordu. Bu işleri amcası daha iyi biliyordu. öyle diyorlardı. Okula amcası yazdıracaktı.

Aşağı caminin önünü geçip, Lollar Mahallesi'ne doğru yönelince amcasının eline daha sıkı sarılarak endişeli bir şekilde yürüyordu. Şimdiki El Sanatları Okulunun yerinde bulunan eski, iki katlı, toprak damlı okuldan çıkarken çok bozulmuştu. Az konuşan amcasının ifadesine göre "Kayıtlar kapandı, kadro doldu" demiş, okula kabul etmemişlerdi.

Kim neyi kapatmış, neyi doldurmuşlardı? aklı ermemişti. Çok bozulmuştu. Oradan hemen uzaklaşmak, gidiklerinin yanına, tepelere koşmak istiyordu. Amcasının elini bırakmış, ağladığını göstermemek için önden

yürüyordu. O gün sebebini bilmediği nedeni hala öğrenmiş de değil ya...

Bir yıl gecikmeyle okula yazılacaktı. Traş olması gerekiyordu Ağında tek berber dükkanı olan Gençağa'nın dükkanına ilk defa abisiyle gitti. Sıfıra vurulacak dediler. İlk defa makina ile traş oluyordu. Makina ense-sinde gezdikçe, gülmemek için dudaklarını ısırıyordu durmadan. Abisi de traş olduktan sonra beş kuruş vererek çıktılar. Çok sevin-mişti. "İki kişi beş kuruşa traş olduk. Kazan gibi baş, beş kuruşa traş, diye tekerleme söylenirdi. Biz, iki baş beş kuruşa traş..." Se-viniyordu. Çünkü elini başında gezdirdikçe zevk alıyordu. Başı baran baran değildi eskisi gibi. Babasının makasla yaptığı traştan sonra başıyla alay edenler şimdi bakalım ne diyecekler... Helal olsun Gençağa'ya...

— ÇAYLA ZEYTİN —

Bir sabah uyandığında evde değişik işlerle uğraşıldığını, değişik konuşulduğunu farket-ti. Ocakta çorba tenceresinin yerinde değişik, lülüklü, kulplu bir tencere vardı. "Çay içilecek" denilince okuldaki arkadaşlarından bunu duyduğunu düşünüyor ama yiyecek, içecek birşey olduğunu tahmin edemiyordu. Çayın tadını, doyup doymadığını düşündüğü yoktu. Sınıfta herkes bir bahane bulup hava atıyordu. Kendi kendilerini övüyorlardı. Bir an evvel okula gidip fırsatı değerlendirmeliydi. "Çay, sadece babasının değirmencilik yaptığı Kopinik Çayı" değildi. Heyt be çay içmişti.

Belki ilk defa sınıfa güvenle, yere sağlam basarak giriyordu. Yüksek sesle: "Bakın ula, ben bu gün ne yedim? Bilin bakalım? Hepsi şaşıp sustular. Herkesi bir kumandan edasıyla süzdükten sonra tekrar: "Diyem mi"

diye sordu. Cevap beklemeden: "Biz bugün çay içtik çay" diye bombayı patlattı. Arka-daşlarının gözlerinin büyüyeceğini, şaşıracaklarını, imrenip, merak edip, sorular soracaklarını sanıyordu. Oysa onlar, elleriyle "aman sende" der gibi yapıp işlerine koyuldular. Biraz önceki kumandan balon gibi sönmüştü. Biraz daha bekledi. Belki biri bir şey sorar diye. Onlara göre her şey normaldi. Yerine otururken "çayının da, havasının da, okulunun da" diye içinden sövüyordu. Sıranın altına doğru kayarken de "Bu meret en son bizim eve gelmiş galiba" diyordu.

Okula başladığı yıl, çok şeyler öğreniyordu öğretmenin öğrettiğinden başka. Zeytini de öğretmen öğretmemişti.

Okul paydos olmuştu. Uzungil Mahallesi-ne doğru gidiyorlardı. Merhum Hacı Bekir Dayının evinin önünde sınıf arka-daşlarından Ünal Polat, çantasından çıkardığı yiyeceği "Tökirim ula, yiyen var mı" diye sorduğunda, kimse almadı. Naylon tor-basının içindeki şeye dikkatle bakıyordu Ahmet... Ünal" Zeytin bu zeytin. Ekmeksiz yenmez, çok aji çok." diye bilgi veriyordu. O güne kadar hiç zeytinle tanışmamıştı. Görünüşü çok tanıdığı bir şeye benziyordu. Kötü bir şeye... "Acımacı bana vızgelir, ben ekmeksiz yerim" diyerek, tadına bakmak is-tiyordu. Başka türlü zeytini yiyemeyeceğini düşünüyordu. "Ben ne biçim aji isotları bile yeyirim" diye bir de fiyaka yapıyordu. İlk zey-tini, dişlerini kırmadan yediğine sonradan çok sevinmişti. Bir daha, bir daha derken hiç sevmediği halde hepsini bitirip meraktan kurtulmuş, zeytini ilk defa yediğini onlara da belli etmemişti.

O zaman sevmemişti, fakat bu gün o zey-tinin tadını unutamıyor...

KORKUM

Güzeldir bahçede güllerle olmak,
Korkuyorum elime diken batacak.
Göz göze, diz dize, el ele olmak,
İsterken altın'ı pula satacak.

Gideyim saçından tutayım derim,
Kolunu koluma atayım derim,
Gönlümü gönlüne katayım derim,
Korkum, ateşimi küle katacak.

Pırıl pırıl bahar sabahındayız,
Duygulu yaşamın bal ayındayız,
Mutluluk kuşunun kanadındayız,
Gel gör ki sonunda çöle atacak.

Tanımam sevgiyi din edinmişim,
Bu yolda yılları gün edinmişim,
Ehli dil içinde ün edinmişim;
Su beklerken seni sele atacak.

Osman GÜLER

TOPLUM PSİKOLOJİSİ

-II-

Osman Sulhi AKSU

BÖLÜM-II

TOPLUM PSİKOLOJİSİ AÇISINDAN PSİKOLOJİ VE TOPLUM BİLGİSİ

İnsanlar yaratılışları itibariyle cemiyet yani toplum halinde yaşamak zorundadırlar. En küçük cemiyet aile oluşumudur. insanın toplum halinde yaşaması ile bir takım kurallara uyması icabetmektedir. Bu kurallar bozulduğu zaman cemiyetin tepkisi ile karşılaşır. Cemiyetin devamlılığı bu kuralların uygulanmasına bağlıdır. Hangi cemiyet olursa olsun idare edenler ve edilenler diye iki kısma ayrılır. İdare etme ve edilme durumu le ilgili olarak cemiyetler idare şekli bakımından bir çok değişiklikler gösterir. Dini kurallarla idare edilen cemiyet şekline Teokrazi idaresi, Bir zümre tarafından idare edilmeye Olgarşi idaresi, askerler tarafından idare edilmeye Militarist idare, Halkın kendi kendini idare etmesine de Demokratik idare denir. İdare edilen zümre çeşitli sebepler altında harekete geçerek toplumun düzenini bozucu hareketlerde bulunurlar. Halkı harekete geçiren bu faktörler çeşitlidir. İlerde de açıklayacağımız giib dîni, hissi, politik, sosyal ve ekonomik olur. Bir toplum ayaklanmasında sebep veya

sebeplerin bilinmesi önleme çareleri ve ona göre alınacak tedbirlerin imkânlarını hazırlar.

Toplum psikolojisi konusunu incelerken iki kelimenin üzerinde duracak ve kısaca açıklamalarını yaptıktan sonra toplum hareketlerinin psikolojisini görmüş olacağız. Toplum psikolojisi çok geniş bir bilimdir. Bununla beraber toplum bilgisi ve psikolojide başlı başına birer bilimdir. Toplum psikolojisini anlayabilmemiz için kısa da olsa, bugünkü anlamda psikoloji ve toplum bilgisinden bahsetmek gerekmektedir.

1— PSİKOLOJİ

Psikoloji insan bünyesinin, iç ve dış çevre etkileriyle meydana gelen tepkilerini ve bunların şekillerini inceleyen bilime denir. Her insanın iç yapısı ve dış çevresi ayrı ayrı olduğuna göre bunların gösterecekleri tepkilerde değişik olmaktadır. Psikolojide önemli olan etki, iç ve dış çevredir.

a) İç çevreden maksat insanın bünyesi, iç yapılışı ve dış görünüşü, vücut yapısıdır. Bünye, vücudun iç yapıları yani organizmaları ile dış yapısı yani antropolojik gösterisi içerisinde etkilenecek büyür. Sakat bir çocuğun yetişmesi sırasındaki etkilenmesiyle fizik yapısı itibarıyla daha güçlü kuvvetli bir çocuğun yetişmesi arasında değişiklikler olmaktadır. Bunlar bu insanın yetişmesine önemli olarak etkide bulunur.

b) İnsana tesir eden diğer etkense dış çevredir. Dış çevre tabiat gücü ve sosyal evredir. Tabiat gücü, tabii güçlerin insana etkisidir. Örnek olarak coğrafi bölgeleri değişik olan insanların yetiştirmeleri ve etkilenmeleride daha değişik olmaktadır. Dağlık bir bölgede yetişen bir insan ova veya yaylada yetişen bir insan düşünce ve etkilenmesi arasında fark olduğu gibi soğuk veya sıcak bölge insanları etkilenmeleri ve gösterecekleri tepkilerde değişik olmaktadır. Tabiat çevresi dediğimiz zaman tabiatın gelen ve insanı etkisi altında bırakan her şey etken olmaktadır. Işık, kar, yağmur, dağ, dere yer çekimi, güneş toprak, deprem gibi.

c) Sosyal çevre ise yine dış çevredir. Ve insan üzerindeki cemiyetin etkisidir. İnsanın yetişmesinde düşünce ve eğiliminin oluşmasında ve tepkilerinin meydana gelmesinde büyük tesiri vardır. Sosyal çevreyi; aile, okul, sokak ve meslek çevreleri olarak sınıflandırmak mümkündür. Her ne kadar aralarında kesin bir sınır yoksa da her biri insanı etkileyen ve tepkilerinin açıklanmasına âmil olan büyük faktörlerdir. Çocuk ilk eğitimini aile içerisinde alır. Ailenin durumu ve tutumu çocuğun eğilimine ve tepkisine etki yapar. Bir müddet sonra çocuk sokak terbiyesi almaya başlar. Buradaki

sokak muhitin özelliklerine göre çocuğu etkiler ve yine çocuk okul çağına geldiği andan itibaren okula başlar okulda çocuğun yetişmesine eğilimine ve etkilenmesine en büyük etken olur. Bir müddet sonrada çocuk mesleğini bulur ve mesleğinin gerekliliklerini yerine getirmeye çalışır. Bunların herbiri ayrı ayrı o insanın etkilenme ve tepkilerini hazırlanmasında faktördür.

Gerek iç çevre ve gerekse dış çevre insanın psikolojik durumunun meydana gelmesine etkili olurlar.

insanın etkilenme ve tepkilerini göstermelerine başka faktörlerde etkili olurlar. İnsan doğuştan itibaren tabiata uyma zorunluğu içerisinde bulunmaktadır. Bir müddet sonra kendisini tanımaya zorlar, içgüdü hareketleri ve ihtiyaçların zorlaması da ayrıca birer etken olurlar.

İnsanlar iç ve dış çevreden aldıkları etkilere göre değişik tepki gösterirler. Öyleki aynı aile içinde aynı koşullar altında yetişmiş iki kardeşin dahi, herhangi bir olay karşısında tepkileri başka başka olmaktadır.

Örneğin bir yağmura tutulan iki kardeşten biri sığınacak yer ararken, diğeri ceketini çıkararak şemsiye yapmıştır.

İki kardeşin aynı olay karşısında tepkileri ayrı olursa, değişik çevre insanların bir olay karşısındaki tepkilerinin de başka olması psikolojik bir olaydır.

Sonuç: Her insan veya insanlardan meydana gelen toplum, bir olay karşısında aynı tepkiyi göstermez, değişik şekillerde tepki gösterir.

ç) İnsanın tabiata uyma zorunluğu:

İnsan dünyaya gelişi ile birlikte içten ve

dıştan etrafını saran birçok kuvvetlere karşı hayatını devam ettirmesi için, korunmak veya uygunluk sağlamak zorunluğundadır. Soğuk havalarda giyinmesi, sıcak havalarda serin bir yer araması, acıkınca yemek yemesi, yorulunca dinlenmesi vb. gibi örnekler verilebilir. İnsanın yaşantısını sürdürmesi için tabii olan bu ihtiyaçları yerine getirmesine, tabii etkenlere uyma zorunluğu denir.

Bu etkenleri insana hissettiren sinir sistemidir. Vücudun her tarafını bir örümcek ağı gibi saran sinirlerden meydana gelmiştir. Vücudun herhangi bir yerine yapılan etki sinir sistemi sayesinde hissedilir ve duyulur.

d) İnsanın kendini tanıması:

İnsan kendisini ve dış dünyayı idraki sayesinde tanır. Dünyaya gelişindenleri kendisini etkileyen iç ve dış çevre etkenleri içinde ve fikri faaliyetlerinin yani düşüncelerinin ışığı altında etrafını ve kendini tanımaya çalışır. İnsan hem meraklıdır, hem de mukayese yapar. Ve hemde taklit eder. Herhangi bir şeyin ne olduğunu öğrenmeye çalıştığı gibi kendisi ile de ilgisini inceler. Ve bir sonuca varır. İnsanın doğuştan çevreye uyma özelliği vardır.

e) İhtiyaçların zorlaması, insanın hayatını devam ettirebilmesi için birçok ihtiyaçlarını yerine getirmesi gerekir. Yemesi, içmesi, giymesi, duyması ve konuşması vb. Bu ihtiyaçlar yerine getirilmediği zaman insanı zorlarlar. Bu zorlama yerine getirilmeye kadar devam eder.

f) İç güdü Hareketleri:

İnsanın iç ve dış etkenlere karşı bazen isteği dışında vukubulan hareketlere içgüdü hareketi denir. İçgüdü hareketlerinden başlıcaları şunlardır. Acıkma hissi, susama,

yeme, yüzme, hava alma, kusma, analık, çalışma, toplu yaşama ve tabii ihtiyaçların giderilmesi. İçgüdülerin çoğu hayvanlarda da bulunur.

Sonuç: İnsan, yaratılışındaki özelliklerle, tabiatın veya çevrenin yaptığı etkilere karşı bir takım tepkiler gösterir. Bu tepkileri gelişigüzel gösteremez. İradesi, söz ve eylemlerini kontrol altına alır ve düzenler.

Psikolojide etkenlerin ne olduğunu yukarıda gördük. Şimdi psikolojik faaliyetleri inceleyelim. Bu faaliyetler şunlardır:

g) Psikolojik Faaliyetler:

1— Zihinsel faaliyetler,

2— Duygusal faaliyetler,

3— Hareketsel faaliyetler.

1— ZİHİNSEL FAALİYETLER:

Zihinsel faaliyetler, öğrenme ve öğretme faaliyetleridir. İnsan doğuşundan itibaren bir takım tesirlerin altında kalarak öğrenme ve sonrada öğretme, algı (idrak) ve bilinçliğini sağlar. (şuur). Algılarımız, çeşitli duyum organları ve gözlemlerimiz ile olmaktadır. Dış çevreden ve iç çevreden gelen duyum ve görülerimizi, henüz bu yetenekleri kazanmamış olanlara iletmek çabası zihinsel faaliyetlerimizdir. Bir yetişkin insanın henüz küçük yaşta olan bir çocuğa kendisini tehlikeden koruyabilecek ve beslenebilecek hususları göstermesi ve öğretmesi gibi...

2— DUYGUSAL FAALİYETLER:

Duygusal faaliyetler, çeşitli heyecanlar ve duygulardır. Zevklenme ve kederlenme olaylarıdır. Dış ve iç çevreden gelen uyarmalar in-

sanlarda korku, öfke kin, garaz, utanma, ağlama, merhamet, şefkat, nefret, gurur sevinç ve keder gibi heyecan olayları yaratırlar. Heyecanlar ve duygular fertten ferde değişebilir. Herhangi bir olay, bir fertde heyecan uyandırırsa da diğerinde uyandırmayabilir. Duygusal faaliyetler, ferdin yetişmesi ve dış etkenlerin onda gösterdiği tepkiyle ilgilidir.

3— HAREKETSSEL FAALİYETLER:

İnsan, görgü ve duyu yolları ile aldığı bilgilerden sonra ve gelişen zekâsını da kullanmak suretiyle bir takım hareketlerde bulunur. Bu hareketler kendini korumak, merakını gidermek ve yönelen tehlikeyi yoketmek suretiyle kendisini gösterir.

Psikolojinin sosyal olay ve bilim alanlarında uygulanması toplulukların sevk ve

idaresiyle uğraşan kimseler için çok önemlidir. Sosyal bilimler insan faaliyetlerini incelemesi bakımından psikoloji bilimini öğrenmek zorunda bıraktırır. İnsanların bir araya gelmesi ile oluşan cemiyet kanunları genellikle zihinsel yaşantının kanunlarına uymak zorunluğundadır. İnsanın faaliyetlerini ve eğilimlerini bilmek toplumun faaliyet ve eğilimlerini bilmeye yardım eder. Psikolojinin bu özelliklerini bilmekle toplum olaylarına uygulandığından çok fayda sağlandığı görülür. Psikoloji ikna etme, dikkat etme ve serbest çağrışım yolları uygulamak suretiyle emniyet hizmetlerinde ve adalette uygulanmaktadır. Bugün psikoloji kişilerin meslek seçimlerinde, öğretim ve eğitimde ve hekimlikte kullanılmakta ve büyük başarı sağlamaktadır.

(Devam edecek)

SAYIN AĞINLILAR

AK SİGORTANIN ANKARA ACENTELİĞİNİ almış bulunmaktayız.

Arabanızın trafik sigortasını, kasko sigortasını yaptıracağınız zaman bir telefonunuz, fax çekmeniz veya merkezi yerde olan büromuza uğramanız yeterlidir.

AK SİGORTA ACENTELİĞİMİZ,

Her türlü Trafik, Kasko, Yangın, Deprem, Hava Taşıtları Araç Çarpma-sı, Yer Kayması, Kargaşalık, Halk Hareketleri, Hırsızlık, Cam Kırılması v.b. SİGORTA çeşitleri yapmaktadır.

İlgi ve alakanızı bekler, işlerinizde başarılar diler, saygılar sunarız.

ESRA ERGÜCÜLER SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
AK SİGORTA ACENTESİ

Asaf ERGÜCÜ

Cüneyt ÖZKUL

Atatürk Bulvarı No: 72/36 Kızılay / ANKARA TEL : 425 99 10 FAX : 425 99 10

HARCANAN HAYAT

Hangi yönde esse rüzgar,
Katar beni önüne,
Kırar dalları bir, bir,
Koparır atar beni...

Kuru bir yaprak gibi,
Savrulurum rüzgarda
Kaderim koşturur,
Çileler tutar beni...

Hangi aya kapı çalsam
Satar beni gününe
Hergünün gelişiyle
Yalnızlık yıkar beni...

İşte yıllar böyle geçer,
Hayat beni böyle harcar,
Gün geceye bırakır,
Gece kor yatar beni...

10 Mayıs 1993
Zeynep BEYDEMİR (BAŞAR)

SEVGİLİ AĞIN DERGİSİ EKİBİNE;

Öncelikle siz sevgili büyüklerime sonsuz saygılarımı sunar, biz gençleride böyle güzel teşvik ettiğiniz için teşekkür eder, işinizde başarılar ve kolaylıklar dilerim.

FIKRALAR

Bağ kazımı

Rahmetli Demirci Rıza dayı Değirmenderesindeki bağını kazdırmak için Nasıfağa'yı çağırır.

Kendisi oğlu Özer ve Nasıfağa bağı bellemeye başlarlar.

Nasıfağa bu işten daha iyi anladığı için tevek aralarını belliyormuş. Fakat arasına arkası üstü düşüyormuş.

Rahmetli Demirci Rıza dayı Nasıfağa'ya ne oluyor diye sorduğunda,

Nasıfağa cevap olarak gözlerim görmirki diyormuş.

Öğlen yemğinde katmer ve ayran varmış

Nasıfağa katmerleri tüm tüm yuvarlayınca

Demirci Rıza dayı Nasıfağa'ya takılarak gözüne bilmem nettiğim katmerleri nasıl gözlerin görüyor der.

★

Hazret

Rahmetli Sağlık memuru Osman Zeki Alp Elazığ'da sağlık memuru iken politik nedenle tayini Erzurum'a daha sonra Van, Vandan sonrada Hakkari'ye tayini çıkar.

Senelik iznini geçirmek üzere Ağın'a gelir.

Çınaraltı kahvesinde sohbet sırasında arkadaşlarından birisi Hazret tayinin nereye çıkacak.

Rahmetli Osman Zeki abide aynı anda cevap verir.

Irak'ı Bağdata

★

Ula Tahsin

Vezni Erbakan ilkokulda okuduğunda okul bahçesinde kuş uçuruyorlarmış

Fakat Vezni Erbakan'ın yaptığı kuş arkadaşlarının yaptığından geri kalınca.

Tahsin arkadaşına ula Tahsin öyle bir kuş yapki durmadan uça demiş.

Derleyen: İbrahim Cengiz YÜCEL
İzmir

DERLER

Bizde babaya AĞA

Büyüklerle emi, çocuğa ÇAĞA

Sen ağa, ben AĞA

İnekleri kim SAĞA derler.

Ağacın tepesine DIKKİLİK

Domatesin küçüğüne BILDİK

Sakız ağacının çiçeğine KITMİK

Güzelede yeni açmış BIBİLİK derler.

Kırık kabağa TOLİK

Boynozsuz Keçiye KOLİK

Çocuk ayakkabısına KALİK

Bize gel bugün, KULİK' yiyek derler.

Keçinin yavrusuna GİDİK

Nohudun gavrulmuşuna GIRDİK

Küçük üzüm salkımına KINDİK

Gelmek istiyorsan, ŞİMDİK gel derler.

Olmamış üzüme GORUĞ

Öküzüün ağız bağına ÇOLUĞ

Ahırdaki hayvanlara DAVAR, DOLUĞ

Yeni pınara da TAŞOLUĞ derler.

Kısaya sıska, uzuna DELLEK

Salatalığa hıyar, kavuna KELEK

Yaprağın destesine TELEK

Severken de gadan alam, öğünde ÖLEK derler.

Dernek başkanımıza Necmettin USTA

Yüzü gülmeyene YASTA, PUSTA

Haber verirler eşe DOSTA

Her yıl HOZAKPURDA şenlik var derler.

Ne mutlu sana HOZAKPURLUSUN

Şenliklerimiz hep böyle neşeli OLSUN

Gelmeyenlerde seneye aramızda BULUNSUN

Banada, Ula sen ne ÇIRPICININ OĞLUSUN derler.

Vedat ATALAY
AĞIN-Beyelması KÖYÜ
4. Leblebi Şenliği

KARAKAŞ'TAN ÖNERİLER

M. Ali KARAKAŞ
Veteriner Hekim

AKLINIZDA BULUNSUN

Bir şeyi vermek ancak, isteniyorsa bir anlam taşır. İstenmeden verilen bir şeyi alan kişi, çok kere, ya aldığının farkında değildir veya aldığı şeyin değerinden haberi yoktur.

Şüpesiz vermek güzel bir duygudur" verilen ister duygu, ister maddi bir şey olsun, istendiği takdirde, yokluğu hisedildiği ve varlığı alan için, anlam taşıdığı takdirde önemlidir.

PÜF NOKTASI

Acı, insan hayatının bir parçasıdır, ıstırap ve acı çekmiyen olgunlaşamaz, acı çekmek hayatı ve insanları tanımak için bir fırsattır. Hayat dümdüz değildir.

AKLINIZDA BULUNSUN

Mutluluk yaşanılan zamanın içindedir, ya vardır, ya yoktur. Mutluluk mutlak rahatlıktan daha fazla birşeydir, ve mutluluk yaşanılana anlam vermektir.

İnsan tebessüm edebiliyorsa yaptığı işten zevk alıyorsa, gelecek günler onu heyecanlandırıyorsa kişi mutlu demektir.

A. TİPİ DAVRANIŞ BİÇİMİ

A. tipi davranış biçiminin, kalp damar ve sinirsel hastalıklarla, genel sağlıklı çok yakından olumsuz ilişkileri vardır.

A- Tipi davranış belirtileri

- a- Ümitsizce zamana karşı koyma duygusu.
- b- Düşmanlık duygusu.
- c- Kısa zamanda, en fazlasını başarma arzusu.
- d- Diğer insanlara karşı huzursuzluk, öfke ve sabırsızlık,
- e- Aşırı titizlik, yarışmacılık, iynin yanında mükemmeli arama arzusu.
- f- Duygusal tükenme, kendine zarar verme, tehlike ve riske girmez.

AKLINIZDA BULUNSUN

- Kimyasal tenkit etme, özelleştiri yap..
- İyi bir dinleyici ol, kimsenin sözünü kesme.
- Hiç kimse hakkında, hakaret, alay ve şüpe taşıyan söz etme, yazı yazma, davranışta bulunma.
- Bunları ehven ve değersiz adamlar yapar, Olgun ve kamil insanlar bunları yapmaz.

PÜF NOKTASI

Tenkit zararlıdır, tehlikelidir, karşıdakinin gururunu zedeler, hiddetini körükler, incitir.

İnsan evvela kendisini ve kendi nefsi islah etmelidir, öz eleştiri yapmalıdır.

- Büyük adam, küçüklere karşı davranışları ve muamelesi ile büyüklüğünü gösterir.
- Anlamak, bilmek ve affetmek karakter ve irade işidir.
- Tenkit arzuları, ihtirasları öldürür.
- Taktir çalışmanın, çalıştırmanın en büyük hızıdır. insan meziyetleri taktir ve teşvikle gelişir.

AKLINIZDA BULUNSUN

Normal her insanın genel olarak isteği:

- a- Sağlıklı olmak.
- b- Beslenmek.
- c- Uyumak.
- d- Kazanmak (para, mevki, prestij ve mülk)
- e- Evlenmek.
- f- Çocuklarını mutlu hayata kavuşturmak.
- g- Önemli kişi olmak.

İnsan tabiyatında büyük olmak ihtiyacı vardır. (Önemli ve ehemmiyetli kişi olmak)

- h - Her insan iltifattan hoşlanır, iltifat edilme arzusu açlıktan ve susuzluktan en şiddetlisidir.

AKLINIZDA OLSUN

Kendini sevdirmenin yolları

- 1- Sevimli olunuz, başkalarını düşününüz, alakalı olarak dostlar kazanınız.
- 2- Başkalarına karşı samimi alaka gösteriniz (Özel ve sosyal hayatları ile ilgili özel işleri, özel günleri)
- 3- Gülümseyiniz. Bir insanın yüzünde taşıdığı ifade sırtında taşıdığı esvaptan daha değerlidir. (Tebessüm insana, büyük sermaye kazandırır)
- 4- İnsanları çok samimi ve iyi karşılayınız -güler yüzlü olmayan insan dükkan açmamalıdır.
- 5- Gülümseme insana masraf yüklemey, bir saniyede meydana gelir, bir hafızada edebiyen yaşar.
- 6- Karşınızdakini dinlemeyi biliniz, iyi dinlemek, başka her vasıftan üstün olan meziyettir.

PÜF NOKTASI

İnsanları kendiniz gibi düşündürmenin yolları.

- a- Düşmanlık düşmanlıkla değil sevgi ile son bulur.
- b- Olabilirsen başkalarından daha akıllı ol, fakat onlara daha akıllı olduğunu söyleme.
- c- Başkalarının bize uymayan düşüncelerine tahammül göstermek bir meziyettir.
- d- Sizinle aynı fikirde olmıyan insanlarla, çabuk anlaşmaya varınız, müşterinizle, eşinizle, size karşı olanlarla atışmayınız. Biraz diplomasi kullanınız.
- e- Bir kimseye yanlış düşündüğünü söylemeyiniz.
- f- Yanlışınızı mutlaka kabul ediniz.
- g- Sempati ve taktir en zıt insanları dahi anlaştırır.
- h- Nezâket ve dostluk, kabalık ve sertlikten daha kuvvetlidir, her şeyi yapar ve başarır.
- ı- Söze dost diliyle ve dost kalbiyle başlayınız.

PÜF NOKTASI

Münakaşadan kaçın

- a- Münakaşadan sakın, hiç bir münakaşa kazanılmaz -münakaşa insanları çıkmaza sokar.
- b- Şunu her zaman hatırdı tut. "Dikine konuşmaktan sakın",
- c- Münakaşalardan, uzak durmak, her türlü tehlikelerden korunmakla birdir. İnsanların düşüncesini değiştirmek en güç iştir.
- e- Münakaşayı kazanmaya imkan yoktur. Çünkü, münakaşa, kayıp edilsede kazanılsada bir kayıptır.
- f- Münakaşa ile fikir değişmez, cahil bir adamı münakaşa ederek mağlup etmeye imkan yoktur.
- g- Bir köpeğe yal vermek, ona karşı gelerek ısırlmadan yeğdir.

İSLAMİYET VE İLİM

Bazı aydınlarımız:

İslamiyet ilme karşıdır, ilerlemeye ve aşamalar yapmaya engeldir Tevekkül halkı tembelliğe yönelmektedir. İslamiyet gününü ihtiyacına cevap verecek durumda değildir. Denilmekte, dinde reform yapılmasından başka çıkar yol olmadığına birleşmektedirler.

Din adamlarımızın çoğuda bugüne kadar yapılmış ve yapıla gelmiş yanlışlıklardan kendilerini bir türlü kurtaramadıklarından:

Emredilen ibadetleri yapmayanlar mümin (müslüman), olamaz. Başı açık gezen kadan makbul değildir. İslam tarafından yapılmayan her şey gavur icadıdır kullanmak doğru değildir. Kısa elbise elbiseden sayılmaz gibi bağnaz, tutucu, ve dine aykırı söz ve fikirlerle islam dinini olumsuz yönde çelişkiye sokmaktadırlar.

İslam dininin temeli akıl ve mantıktır akla ve mantığa uymayan islam dininede uymaz.

İslam dini hoş görü ve bağışlayıcı bir dindir, kimsenin altından kalkamayacağı, tövbesine olanak ve imkanı tanımayan katı kurallarla fertleri ve toplumu bağlamaz ve zora sokmaz.

- a- İlk emri oku olan,
- b- Bilenle, bilmeyen bir olurmu diyen,
- c- Benden alimler korkar buyuran
- d- Alimin mürükkebini şehit'in kanından üstün tutan,
- e- Alimin, uykusu, cahilin ibadetinden iyidir diyen,
- f- İlim müminin yitiğidir, her mümin onu arayıp bulmakla yükümlüdür buyuran,
- g- İslam öğretici, öğrenci veya dinleyici olur diyen,
- h- İki günü eşit geçen insanın bir günü kayıptır buyuran,
- i- İlim çindede olsa gidin alın diyen bir dine ilerlemeye manidir denilebilirmi?
- j- Böyle bir din ilme karşı, ilerlemeye karşı değil ilmin ve ilerlemenin yanındadırki bu da islamiyettir.
- k- İslamiyette tevekkül, tembellik, miskinlik ve atalet değildir,

Tevekkül: Muvaffak olmanın sırrıdır, luzumlu bilgiyi elde etmek, yerinde kullanmak, her türlü tedbiri almak ve sabırla çalışmak, sonucunu taktire bırakmaktır.

28-4-1993

ARAMIZDAN AYRILANLAR

Ağın Tataragaşı mahallesinden merhum Demirci Rıza Dayı'nın oğlu, Öğretmen İbrahim ve Kırtasiyeci Necati'nin babası, Öğretmen Kaya Karagülle'nin abisi emekli öğretmen Özer Karagülle geçirdiği ani rahatsızlık sonucu 23.9.1993 Perşembe günü İzmir Bornova ilçesinde vefat etmiştir.

Merhuma tanrıdan rahmet, tüm yakınlarına başsağlığı dileriz.

Ağın-Pağnik köyünden, uzun zaman Malatya ve Elazığda DDY'da çalışarak emekli olan ve İzmir'e yerleşen Ertuğrul Mehmet Bahattin Fırat 2.10.1993 Cumartesi günü vefat etmiştir.

Merhuma tanrıdan rahmet, tüm yakınlarına başsağlığı dileriz.

İzmir Haber
İbrahim Cengiz Yücel

İlçemiz PTT Müdürlüğünden yeni emekli olan, değerli hemşerimiz ve arkadaşımız Mustafa Yay, 10.10.1993 günü İstanbul'da ölmüş, cenazesi Ağın'a getirilmiştir. Değerli hemşerimizin kardeşi Mehmet Yay, çocukları ve eşine başsağlığı, ölüye tanrıdan rahmet dileriz.

Adana'da bulunan, andiri Muallimi Ahmet Tuncer'in oğlu, İlhan, Nadire (Baytaş), Müfide ve Ülkü'nün kardeşleri Naci Tuncer, 29.10.1993 günü Adana'da ölmüştür. Değerli anası Halise ve kardeşleri ile, eşi Remziye ve çocuklarına başsağlığı dileklerimizi sunar, değerli arkadaşımıza rahmet dileriz.

Minayık köyünden olup, Demirci Hasan amcamızın damadı Şemsetdin'in kardeşi M.Ali Özçelik 29.10.1993 günü köyde ölmüştür. Değerli arkadaşımız Şemsetdin ve yakınlarına başsağlığı, ölüye tanrıdan rahmetler dileriz.

İsmail BEYDEMİR

GENÇLERİN SAYFASI

"Yurtta Sulh Cihanda Sulh"

Atatürk'ün Ölümünün 55. yılı nedeniyle

BARIŞ SAVAŞÇISI

Mustafa Kemâl Atatürk'ün en önde gelen niteliği barışçılığıdır. O her zaman barıştan yana olmuştur.

Kurtuluş Savaşını savaşı istediği için değil, yurdu kurtarmak için başlatmıştır. Yurdumuzu düşmanlardan temizledikten sonra daha ileriye gitmemiş, barış masasına oturmuştur. Uluslararası ilişkiler de O'nun parolası "Yurtta Barış Dünyada barış" sözüdür. Kılıcını kınına koymuş, barış perisi olmuştur.

Savaştan kaçınmak gerekir. Savaş demek, kan demek, göz yaşı demek, şehit anası, şehit babası demektir. Savaş demek gözü yaşlı gelinler, çocuklar, analar, babalar demektir.

Kurtuluş Savaşı sırasında yaşananlar onu derinden etkilemiştir. Savaş hiç bir ulusa birşey kazandırmamıştır. O yalnız bağımsızlık savaşlarını kutsal saydı.

İnsanlar mutlu yaşamalıdır. Atatürk bu konuda evrensel düşünür. Yani tüm insanların mutluluğunu. Sürekli barışı sağlamak için, diğer ulusların durumlarını iyileştirmek için çaba harcamalıdır. Yani barışın kurulması, dostça yaşanması, iyi ilişkiler içinde olunması için, dünyada barışı kurmak için savaşmalıdır.

Hiç bir ulus, diğer ulusların topraklarına ve gelir kaynaklarına göz dikmemeli. sorunlar barış masasında halledilmelidir.

O, herşeyden önce batıların deyişiyle hümanisttir. Yani insan severdir. Kendi ulusunun mutluluğu kadar başka ulusların mutluluğunu da ister. Aslında başka ülkelerin mutluluğunu istemek bir bakıma kendi mutluluğunu isteme demektir.

Tüm uluslar mutlu olursa dünyada dirlik ve düzen sağlanacak. savaş nedenleri de ortadan kalkacaktır.

O, öylesine yürekten bir barış severdi ki geçmişin bütün düşmanlıklarına son verip bütün komşuları ile dost olmuştur.

Rusen Eşref Ünaydın O'nunla ilgili şöyle der; "Döğüş istemedi, barışı kurdu. Düşmanlık istemedi, dostluk kurdu: Kuzeyle, güneyle, doğu ile batı ile..."

Dünya O'nu kendine düşman sanıyordu. O, dünyayı kendine dost etti... Dünya O'nu kavgacı sanıyordu. O, dünyaya barış yolu gösterdi.

**Ali Uşağı Gençlikten Sultan Nebahat
FIRAT**

H A B E R L E R

Ellisekiz yıl önce bu ay, 8 Kasım 1935 tarihinde Ağın Müderrisi Hüseyin Efendi aramızdan ayrılmıştı. Kendisini rahmet ve hürmetle anarız.

★

18/10/1993 günü geçirdikleri trafik kazasında yaralanan ve halen sağlık durumlarının iyi olduğunu öğrendiğimiz, sevgili dost yazarımız İsmail Beydemir ve kardeşi Mehmet Beydemir'e geçmiş olsun dileklerini iletıyoruz.

★

Dergimiz yazarlarından Memduh Soylu kardeşimiz, bahardan bu yana tutulduğu bir hastalık nedeniyle, İstanbul'da tedavi görmektedir. Lirik şiirleri ve şiir gibi yazılarıyla bizleri duygulandıran arkadaşımıza tez iyilikler diler, bir an önce aramıza katılmasını gönülden isteriz.

AĞIN

★

Bütün yaz bağ ve bahçelerimizi devirme yapan sayın domuzlarımız, güzün gelmesiyle iyice doğutuklarını ilerletip, evlerimizin yakınlarına dek sokuldular. Sürülerle gezen bu yaratıklar, kargaların yapmadığını yaparak, ikili ittifak içinde, zararlı çalışmalarını sürdürmektedirler. Bu iki zararlı ciddi bir mücadele ister. Daha gecikmeden önlem alınması için, yetkililerin ilgisini beklemekteyiz.

★

Hozakpur yolu üstünde, EYVAH'ın paharı diye anılan çeşme, Nevzat ve Latif Ateş tarafından yeniden yapılmış, alan da genişletilerek güzel bir piknik yeri durumuna getirilmiştir.

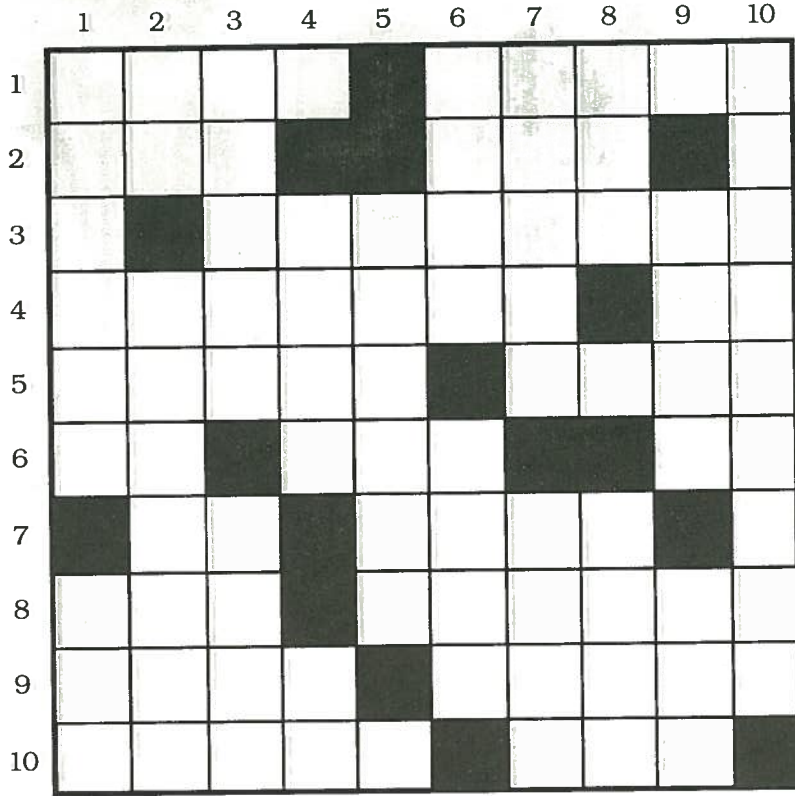
★

Andiri İlkokulu da kapatılarak, Pağnik-Vahşen-Andiri-Hozakpur-Pul-Havna köylerindeki öğrenim çağındaki çocuklar minibüslerle Ağın'a getirilip, akşam evlerine götürülmektedirler. Karşı köylerimizde Saracık-Paşıklı ve Ağdunut'da ilkokullar açıktır.

İsmail BEYDEMİR

BULMACA

Hazırlayan: Selma ÖZKUL

Soldan Sağa

1- İlçemiz/Tarıca 2-Kuran'da bir sure / Değerli bir taş 3- Akıcı 4- Yüksek okul / Ters İngilizce bay demek 5- Hristiyan din adamı / Cilt yumuşatıcı merhem 6- Dünyanın uydusu / Söz / Nikelin simgesi 7 - Yüzmetrekarelik alan ölçüsü birimi / Kişisel 8- Kabaca işte anlamında bir söz / İlçemizde bir semt (Çiftlik) ismi 9 - Toprak Rengi / İnönü (İkinci Cumhurbaşkanı) 10- Adam / İnsanların istek dışı hareketleri.

Yukarıdan Aşağıya

1- Başkentimiz / Eski esnaf birliği 2- Ters tor / Bir hafif müzik sanatçısı 3- İyileştirme / Dans 4- Bir bayan ismi /Ters eşiğin çıkardığı ses 5- Rezil 6- Bilim / Geçici, ölümlü 7- Halı markası (Samsun'un kazası) / Deneme 8 - Bir erkek ismi / Sonuna (K) gelirse ufak bulgur olur 9- Bir ulaşım aracı / Ters saçsız kişi 10- Önem.

Resmin çekiliş tarihi 21 Eylül 1965 saat: 16.00 - ELAZIĞ

Soldan sağa (Arka sıra)

Hüseyin TURGUT (Zalbarlı) - Hüseyin ERDEM (Vahşenli) - Öğretmen İbrahim BAŞAR - Muhiis İKİNCİ - Erdal İKİNCİ - Şemsettin KORKMAZ - Orhan SENEMOĞLU - Mehmet BAŞIBOZUK (Vahşenli) - Ahmet ÇAKICI (Vahşenli)

Ortada

İsmet İNÖNÜ

Soldan sağa (Ön sıra)

Niyazi SERTTAŞ - Halim BALTACI (Andirli)

(Mahir BAŞAR Albümünden)